

Carlos Varela García, Alfonso Sobrado Palomares e Sergio Álvarez Álvarez son os nomeados

Os novos xuíces honorarios darán pulo ás tradicións culturais do Couto Mixto

O acto celebrouse na igrexa cabeceira do pequeno territorio independente ata 1864

Jesús Manuel García

OURENSE

■ Hai no sur de Ourense tres pobos, Santiago, Rubiás e Meaus, pertencentes aos concellos de Baltar e Calvos de Randín, pero que desde o século XII ata 1864 formaron o que aínda hoxe se chama o Couto Mixto, que foi un territorio de carácter político-administrativo complexo no que os seus habitantes podían escoller a nacionalidade española, portuguesa ou ningunha. O Couto Mixto dependía da Casa de Braganza, logo tamén da de Monterrei e do Bispado de Ourense, no relixioso. Ademais de escoller nacionalidade, tiñan dereito de asilo e exención de aportar homes ao Exército.

O Couto Mixto contaba con autogoberno democrático e os seus cidadáns non participaban nos plebiscitos de España nin de Portugal. Tampouco pagaban impostos a estes reinos e disfrutaban do dereito ao libre comercio. Non empregaban papel oficial nin cédulas persoais, tiñan liberdade de cultivos, podían mercar e vender nas feiras galegas e lusas, e contaban co Camiño Privilexiado ata Tourém, fóra da influencia dos dous países.

Todo aquilo veuse abaixo co Tratado de Lisboa de 1864. Gobernaba o Coto Mixto un xuíz por tres anos auxiliado por seis homes de acordo, dous por

SANTI M. AMIL

Os xuíces observan como os homes de acordo, con capa, meten os documentos no arcón histórico

cada parroquia. O xuíz era a máxima autoridade do lugar. As reunións governativas facíanse no adro da igrexa de Santiago, onde onte se celebrou o acto de nomeamento de tres xuíces honorarios pola Asociación dos Amigos do Couto Mixto. A súa responsabilidade é promover a tradición cultural rica dunha república esquecida que hoxe podería ser outra Andorra.

Atributos

Son novos xuíces honorarios Carlos Varela García, fiscal xefe do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia; Alfonso Sobrado Palomares, director da Casa de Galicia en Madrid, e Sergio Álvarez Álvarez, home de acordo do Couto Mixto. Cada un recibiu unha réplica das chaves

coas que se abre o arcón que custodiaba os documentos do Couto na igrexa de Santiago ata que foron queimados polas tropas francesas de Soult.

O arcón ten que ser aberto por tres homes de acordo. Tamén recibiron un diploma e o bastón de xuíz. Un gaiteiro recibiu aos nomeados co Hino do Antigo Reino de Galicia e o guitarrista Tomás Camacho tocou tres pezas.

«Para min este nomeamento é unha grande honra, pola conmemoración da tradición deste Couto Mixto que se remonta ao século XII época na que as fronteiras estaban esvaídas e que tiña unha serie de privilexios», sinalou Carlos Varela.

Alfonso Sobrado Palomares, veciño do Couto, lembrou o

recordo infantil de escoitarlles a uns amigos de seu pai que o Couto non seguiu sendo principado «porque non tiñan cartos para manter un príncipe».

Sergio Álvarez agradeceu emocionado o nomeamento ante unha igrexa ategada de público chegado de toda Galicia. Os discursos foron introducidos no arcón, pechado e retirado á sancristía entre aplausos. Asistiron representantes dos Gobernos central e galego.

O vindeiro ano reeditarase a *Historieta del Coto Mixto*, obra de Delfín Modesto Brandón, no ano 1907, que foi un dos últimos xuíces gobernantes deste territorio. E o alcalde de Andorra la Vella amosou o seu interese en visitar esta república dos soños.